

На основу члана 101. став 4. и члана 167. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица ("Службени гласник РС", број 85/05),
Министар правде у сарадњи са министром рада, запошљавања и социјалне политике доноси

Правилник о извршењу васпитних мера посебних обавеза

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 94/2006 од 27.10.2006. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се утврђују облици и начин извршења васпитних мера посебних обавеза (у даљем тексту: посебне обавезе) из члана 14. став 2. тач. 1)-10) Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (у даљем тексту: Закон), одређују органи надлежни за спровођење извршења посебних обавеза, уређују међусобни односи тих органа и утврђују друга правила од значаја за остваривање сврхе ове врсте васпитних мера.

Члан 2.

Када суд оцени да је одговарајућим захтевима или забранама потребно утицати на малолетника и његово понашање може малолетнику изрећи једну или више посебних обавеза из члана 14. став 2. тач. 1)-10) Закона, водећи рачуна о критеријумима садржаним у чл. 4, 7, 11, 14, 17, 22, 25, 28, 31. и 34. овог правилника.

Члан 3.

Једну или више посебних обавеза из члана 14. став 2. тач. 1)-10) Закона суд може изрећи и уз васпитну меру појачаног надзора из чл. 15. до 18. Закона.

II. ПОСЕБНЕ ОБАВЕЗЕ И ЊИХОВО ИЗВРШЕЊЕ

1. Извињење оштећеном

Члан 4.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 1) Закона, кад нађе да је таква посебна обавеза оправдана због стварног кајања малолетника и разумевања оштећеног да је кривично дело резултат околности за које се може наћи одређено разумно оправдање, при чему ће суд посебно водити рачуна о потреби да малолетник и оштећени изграде боље односе и да убудуће немају сукобе и неспоразуме, као и да се на тај начин може остварити сврха те врсте посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 5.

На начин прописан у члану 4. овог правилника, суд ће нарочито поступити:

1) ако је покренут поступак за кривично дело за које се, када је у питању пунолетно лице, гоњење предузима по приватној тужби, или по предлогу оштећеног, осим када из свих околности очигледно произлази да то није целисходно;

2) ако се према малолетнику води кривични поступак за кривично дело, које по својим карактеристикама подразумева постојање блиског односа између учиниоца и оштећеног;

3) ако из свих околности случаја, личних и породичних прилика малолетника и оштећеног, а посебно када је и оштећени малолетно лице, произлази да ће они и у будућности имати редовне или повремене контакте.

Члан 6.

Ради изрицања и извршења посебне обавезе из члана 14. став 2. тачка 1) Закона, суд ће у седници већа, водећи рачуна о осећањима и достојанству малолетника и оштећеног, спровести поступак извињења малолетника оштећеном, тако што ће малолетник својим речима, на прикладан начин, изразити жаљење и кајање због кривичног дела које је учинио, а оштећени потом својом усменом изјавом прихватити изјаву малолетника, о чему се саставља записник који потписују оштећени, малолетник, његов родитељ, усвојилац или старалац и судија за малолетнике, а оверава записничар.

2. Накнада штете оштећеном

Члан 7.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 2) Закона, кад нађе да је таква посебна обавеза оправдана због стварног кајања малолетника и његове решености да штету насталу кривичним делом надокнади оштећеном, а оштећени на то пристане.

Члан 8.

Приликом одлучивања о изрицању посебне обавезе из члана 7. овог правилника, суд ће у седници већа, водећи рачуна о личним осећањима и достојанству малолетника и оштећеног, донети решење о изрицању ове посебне обавезе и одредити висину и начин накнаде штете личним радом малолетника, на основу претходно прибављеног мишљења надлежног органа старатељства.

Лични рад малолетника може трајати највише шездесет часова у периоду од три месеца, али тако да тај рад не омета школовање или запослење малолетника, односно не штети његовом угледу и достојанству.

Члан 9.

Сврха личног рада малолетника мора бити усмерена првенствено на накнаду штете настале кривичним делом, с тим што економски ефекат рада није одлучујући.

Члан 10.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 2) Закона доставља се надлежном органу старатељства који одређује лице, представника органа старатељства, односно друго лице које поседује посебна знања из области права детета и преступништва младих, које поступа под надзором органа старатељства.

Одређено лице, прати малолетника док траје ова посебна обавеза и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

3. Редовно похађање школе или неизостајање са посла

Члан 11.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 3) Закона, кад нађе да се редовним похађањем школе или неизостајањем са посла може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 12.

Решењем о изрицању посебне обавезе редовног похађања школе или неизостајања са посла одредиће се време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

Члан 13.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 3) Закона доставља се надлежном органу старатељства који самостално или преко одређеног лица прати њено извршење и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

4. Оспособљавање за одговарајуће занимање

Члан 14.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 4) Закона, кад нађе да се оспособљавањем за занимање које одговара његовим способностима и склоностима може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 15.

Решењем о изрицању посебне обавезе оспособљавања за занимање које одговара способностима и склоностима малолетника, по претходно прибављеном мишљењу органа старатељства, одредиће се време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

Члан 16.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 4) Закона доставља се надлежном органу старатељства који самостално или преко одређеног лица прати њено извршење и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

5. Обављање, без накнаде, рада или посла

Члан 17.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 5) Закона, кад нађе да се укључивањем, без накнаде, у рад хуманитарних организација или у послове социјалног, локалног или еколошког садржаја може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 18.

Избор рада, односно посла извршиће, по претходно прибављеном мишљењу органа старатељства, суд, водећи рачуна да рад, односно посао не може бити усмерен на постизање економске користи, не сме ометати школовање малолетника, односно штетити његовом угледу и достојанству.

Сврха рада, односно посла, који малолетник треба да обави мора бити усмерена првенствено на отклањање штетних последица кривичног дела.

Члан 19.

Надлежни орган старатељства, ради стварања услова за изрицање ове посебне обавезе, извршиће на локалном нивоу избор одговарајућих установа и организација, сачиниће листу и са њима закључити посебне споразуме.

О сачињеној листи, као и о закљученим посебним споразумима надлежни орган старатељства упознаје судију за малолетнике.

Члан 20.

Решењем о изрицању посебне обавезе из члана 14. став 2. тачка 5) Закона одредиће се да малолетник може да ради највише 120 часова у периоду од шест месеци, али тако да тај рад не омета његово школовање или запослење.

Члан 21.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 5) Закона доставља се надлежном органу старатељства који одређује лице, представника органа старатељства, односно друго лице које поседује посебна знања из области права детета и преступништва младих, које поступа под надзором центра за социјални рад.

Одређено лице, прати малолетника док траје ова посебна обавеза и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

6. Укључивање у спортске активности

Члан 22.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка б) Закона, кад нађе да се укључивањем у одређене спортске активности може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 23.

Решењем о изрицању посебне обавезе укључивање у одређене спортске активности, по претходно прибављеном мишљењу органа старатељства, одредиће се време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

Спортске активности из става 1. овог члана не могу бити агресивног карактера и подразумевати блиски телесни контакт (нпр. бокс, кик бокс и сличне активности), осим када се процени да су и такве спортске активности подобне за развој личности малолетника у конкретном случају.

Члан 24.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка б) Закона доставља се надлежном органу старатељства који самостално или преко одређеног лица прати њено извршење и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

7. Испитивање и одвикавање од зависности

Члан 25.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 7) Закона, кад нађе да се подвргавањем малолетника одговарајућем испитивању и одвикавању од зависности изазване употребом алкохолних пића или опојних дрога може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 26.

Решењем о изрицању посебне обавезе из члана 14. став 2. тачка 7) Закона, по претходно прибављеном мишљењу надлежног органа старатељства, одредиће се установа у којој ће се ова посебна обавеза извршавати и време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

О изреченој мери из става 1. овог члана установа се обавештава у писаној форми.

Члан 27.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 7) Закона доставља се надлежном органу старатељства који прати извршење посебне обавезе и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

8. Укључивање у појединачни или групни третман

Члан 28.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 8) Закона, кад нађе да се укључивањем у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту, односно поступању по програмима рада који су за малолетника сачињени у тим установама може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 29.

Решењем о изрицању посебне обавезе из члана 14. став 2. тачка 8) Закона, по претходно прибављеном мишљењу надлежног органа старатељства, одредиће се здравствена установа или саветовалиште у којем ће се ова посебна обавеза извршавати и време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

О изреченој мери из става 1. овог члана установа се извештава у писаној форми.

Члан 30.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 8) Закона доставља се надлежном органу старатељства који прати њено извршење и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

9. Посебни курсеви и припремање испита

Члан 31.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 9) Закона, кад нађе да се похађањем посебних курсева за стручно оспособљавање малолетника, односно његовом припремом и полагањем испита којима се проверава одређено знање може остварити сврха те врсте посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Члан 32.

Решењем о изрицању посебне обавезе похађања посебних курсева за стручно оспособљавање или припрема и полагања испита којима се проверава одређено знање малолетника, по претходно прибављеном мишљењу органа старатељства, одредиће се време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

Члан 33.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 9) Закона доставља се надлежном органу старатељства који самостално или преко одређеног лица прати њено извршење и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

10. Ненапуштање места пребивалишта или боравишта

Члан 34.

Суд може малолетнику изрећи посебну обавезу из члана 14. став 2. тачка 10) Закона, ако нађе да се ненапуштањем места пребивалишта или боравишта, без сагласности суда и посебног одобрења органа старатељства, може остварити сврха ове посебне обавезе у оквиру опште сврхе кривичних санкција према малолетницима из члана 10. став 1. Закона.

Посебну обавезу из става 1. овог члана суд ће, по правилу, изрећи са још неком обавезом из члана 14. став 2. тач. 2)-9) Закона.

Члан 35.

Решењем о изрицању посебне обавезе да малолетник не може напустити место пребивалишта или боравишта, без сагласности суда и посебног одобрења органа старатељства, одредиће се време њеног трајања, које не може бити дуже од једне године, као и могућност да у том року она може бити замењена другом посебном обавезом, односно другом васпитном мером или обустављена од даљег извршења.

О изрицању ове васпитне мере суд ће обавестити надлежну полицијску станицу.

Члан 36.

Решење о изреченој посебној обавези из члана 14. став 2. тачка 10) Закона доставља се надлежном органу старатељства који, по правилу, сам прати њено извршење, а у изузетним случајевима и уз помоћ службеника полицијске станице и најмање једном месечно о томе извештава судију за малолетнике.

III. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 37.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-66/06-05

У Београду, 20. септембра 2006. године

Министар правде,

Зоран Стојковић, с.р.

Министар рада, запошљавања и социјалне политике,

Слободан Лаловић, с.р.